

Menejment qonunlari, tamoyillari, funksiyalari va usullari

LOGO

Reja:

Menejment qonunlari

Menejmentning asosiy tamoyillari

Menejmentning funksiyalari

Menejmentning ususllari

Qonunlar

**bu falsafiy kategoriya bo‘lib, borliq
voqealarning barqaror,
takrorlanuvchan aloqasi va
munosabatini, xodisalar yuz
berishining aniq tartibda bo‘lishiga
olib keluvchi tomonlarini aks ettiradi**

Menejment qonuniyatlari

Menejment nazariyasi va amaliyotining iqtisodiy qonun va metodlari o'zgarishiga bog'liqligi

Tashkilot boshqaruvini tanlash va shakllantirishga tashqi omillarning ta'siri

Boshqaruvning tashkilot qaysi mulkchilik shakli asosida yuritilishi bilan bog'liqligi

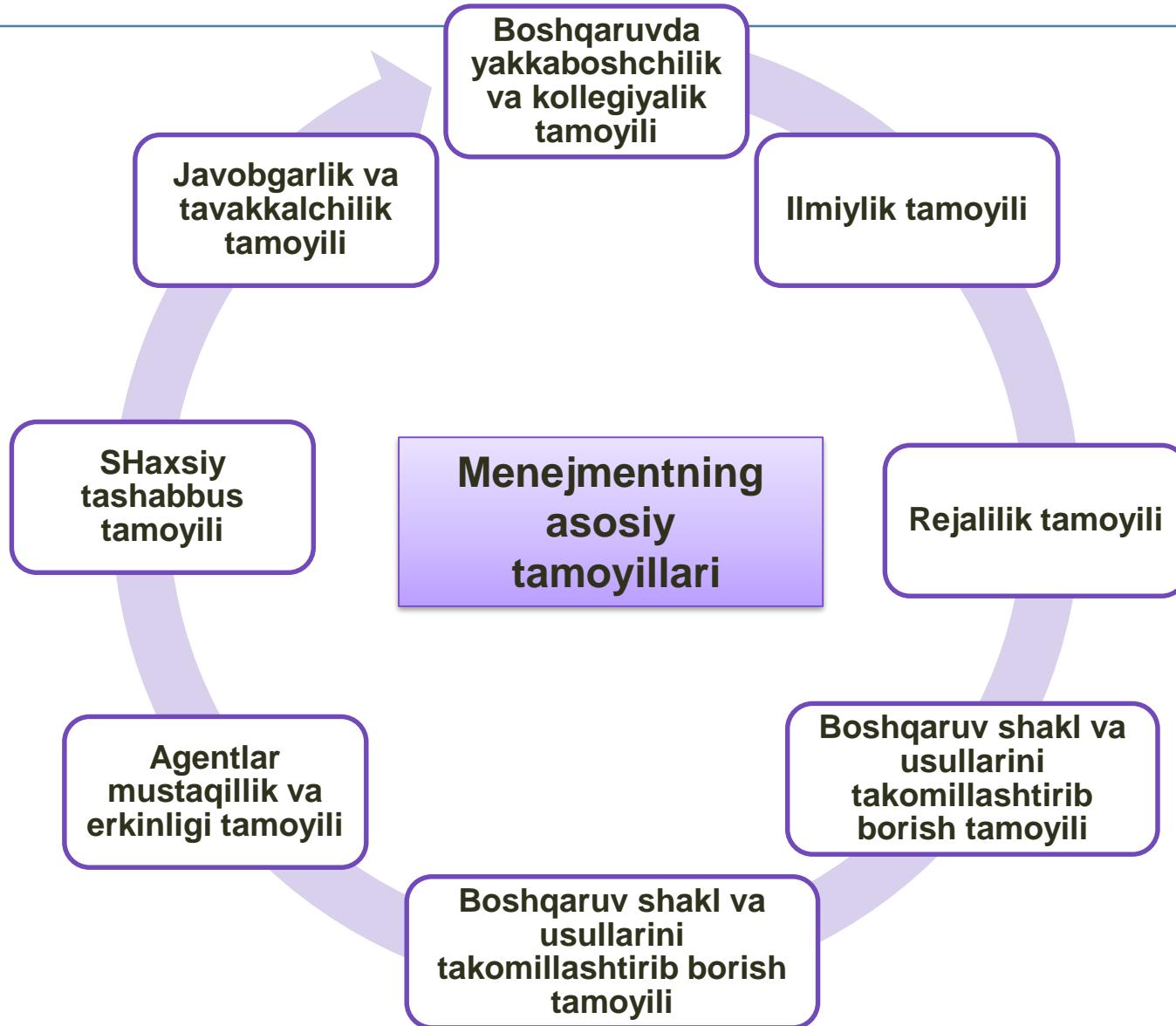

Boshqaruv faoliyatida nazorat qilish, hisobga olish va analiz funksiyalaridan optimal foydalanish

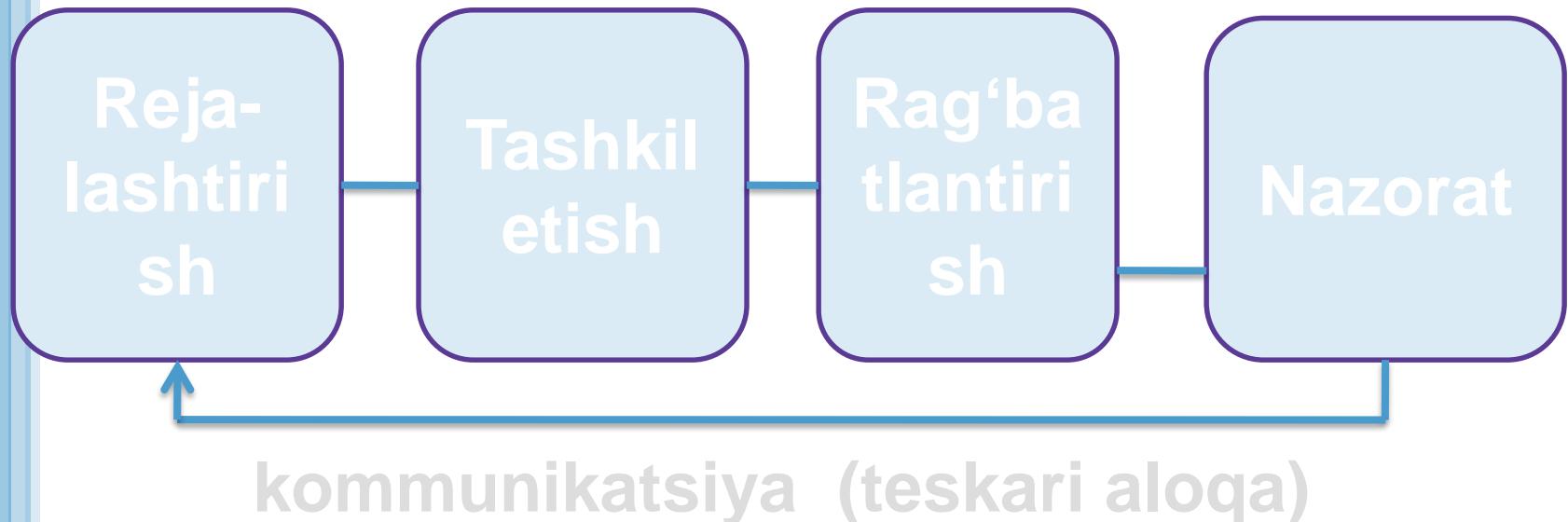
Tamoyil - bu faoliyat yuritish, xalkning asosiy koidasi, etakchi g'oyadir

**Ilmiy adabiyotlarda odatda
boshqaruv tamoyillari deganda
iktisodiyotga raxbarlik qilishda
asoslaniladigan asosiy koida, yul-
yurik, xulk me'yorlari tushuniladi.**

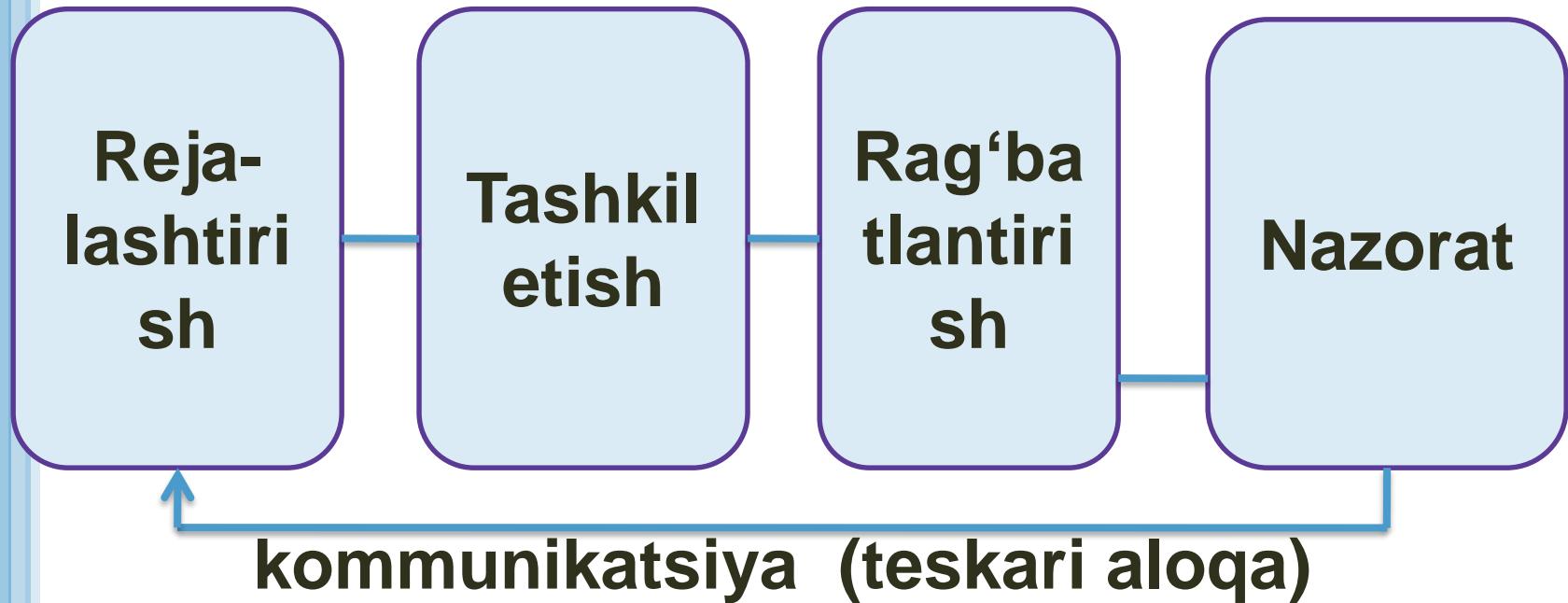

Menejmentning asosiy funksiyalarii

Menejmentning asosiy funksiyalarii

Бошқарув усули усули нима?

- **Boshqaruv usuli – bu xodimlarga va umuman ishlab chiqarish jamoalariga ta'sir ko'rsatish usullari bo'lib bu usullar qo'yilgan maqsadlarga erishish jarayonida maskur hodimlar va jamoalarning faoliyatini uyg'unlashtirishni nazarda tutadi.**

- Boshqaruv usularini to'g'ri va o'z vaqtida qo'llay bilish rahbarning yutug'idir.

Boshqaruvning tashkiliy ma'myriy usuli

Tashkiliy ma'muriy usullar boshqarish usullari tizimida alohida o'rinni tutadi. Bular quydagilar

Boshqarish apparatining muayyan strukturasini tuzish

Xar bir boshqaruv bo'g'ininig funksiyalarini belgilash

Qaqrlarni to'g'ri tanlash

Buyruqlar farmoishlar va qo'llanmalar chiqarish ularning bajarilishini nazorat qilish.

Topshiriqlar va direktiv ko'rsatmalarni bajarmayotgan bo'linma va shaxslarga nisbatan majburiy choralarini qo'llash kiradi.

Ma'muriy usullarga

Istemolchilarning
xuquqlarini himoya qilish

Atrof muhitni muxofaza
qilish

Xafli tehnologiyalardan
foydalansh zararli ishlab
chiqarish chiqitlarini
chiqarishni taqiqlash.

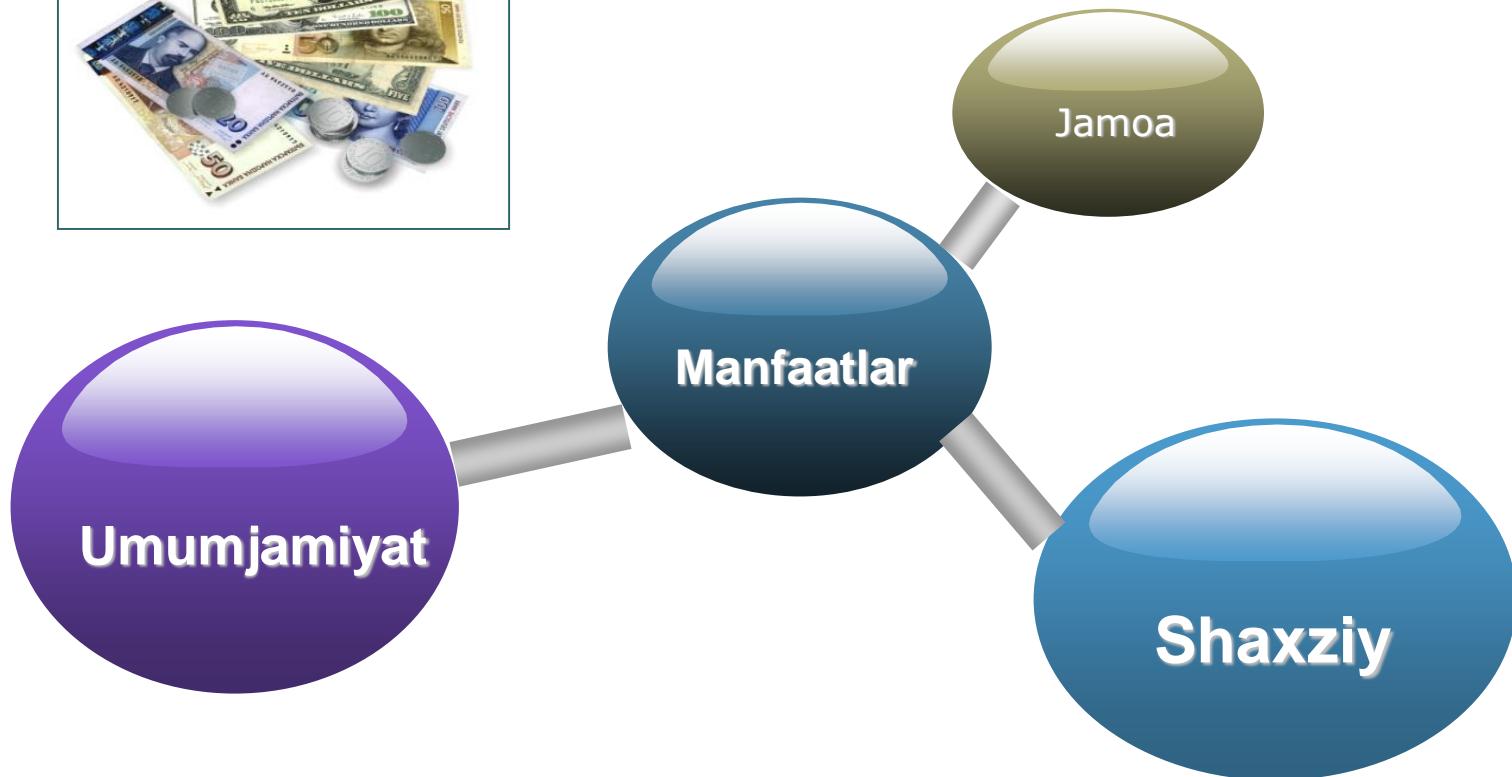
Odamli sog'ligiga zararli
maxsulotni reklama
qilishni taqiqlash.

Shu kabi sohalarda faol foydalaniladi

Boshqaruvning iqtisodiy usuli

Boshqaruvning iqtisodiy usullari iqtisodiy manfaatlardan oydalanishga asoslanadi. Zero xar qanday jamiyatning iqtisodiy munosabatlari ehg avvalo manfaatlarda namoyonbo'ladi.

Bu manfaatlar uyg'un suratda bog'lab olib borish muammosi bir qator muammolarni xal qilishni xar bir davr sharoitlariga muvofiq keladigan munosabatlarni o'rnatishni talab qiladi

Masalan, bozor iqtisodiyoti sharoitida umumjamiyat manfaatlarini ro'yobga chiqarish maqsadida quydag'i iqtisodiy boshqaruv usullari

Korxonalar va xo'jaliklarga faoliyat yuritishlarida erkinlik va mustaqillik berish.

Xo'jaliklarni pirovard natijalariga binoan moddiy rag'batlantirish soliq imtiyozlarini berish

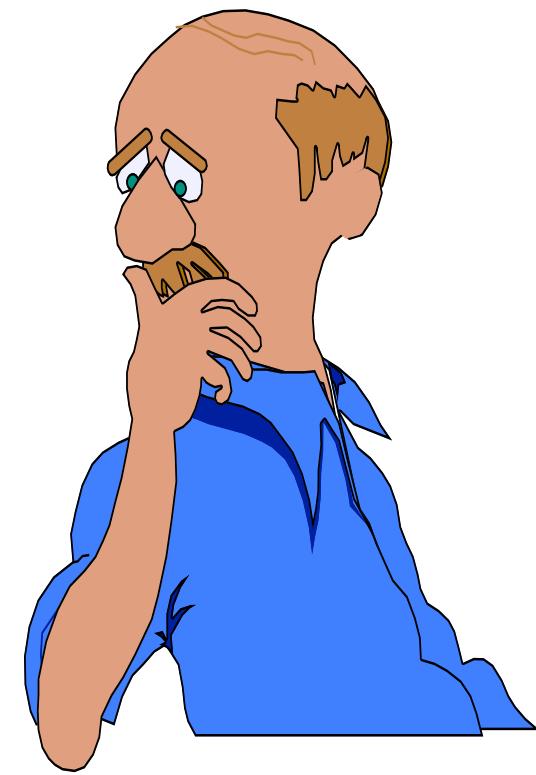
Korxona va xo'jaliklar o'rtasidagi o'zaro shartnomalarining bajarilish intizomini mustahkamlash va ularning ro'lini oshirish.

Moliya kredit munosabatlarini takomillshtirish

**Bozor mehanizmi shakillari ;
Baho soliq foyda rentabillik
raqobot va boshqalarga keng etibor berish**

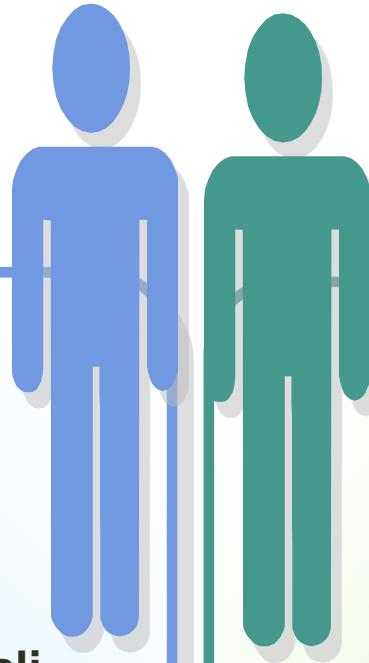

- 1 • Iqtisodiy dastaklar
- 2 • Rag'batlantirish
- 3 • Pul

Iqtisodiy boshqaruv usulining asosiy vazifasi ishlab chiqaradigan maxsulot birligiga sarflanadigan xarajatni kamaytirishga imkon beruvchi xo'jalik mexanizmini yangi usullarini manfadorlik muxitini vijudga keltirish.

Bu usul kishilarning shaxsiyva gurux manfaatlarini yuzaga chiqarish orqali ularning samarali ishlashiu taminlanadi.

Bu maqsadda qoshimcha ish haqi to'lash mukofotlar berish bir yo'li katta pul bilan taqdirlash kabilar muxim ahamiyat kasb etadi

Boshqaruvning iqtisodiy usullari jumlasiga:

Transfert to'lovlar

Narx novo va
boshqalar

Soliq va soliq
yuki

**Kredit va
foiz stvkalari**

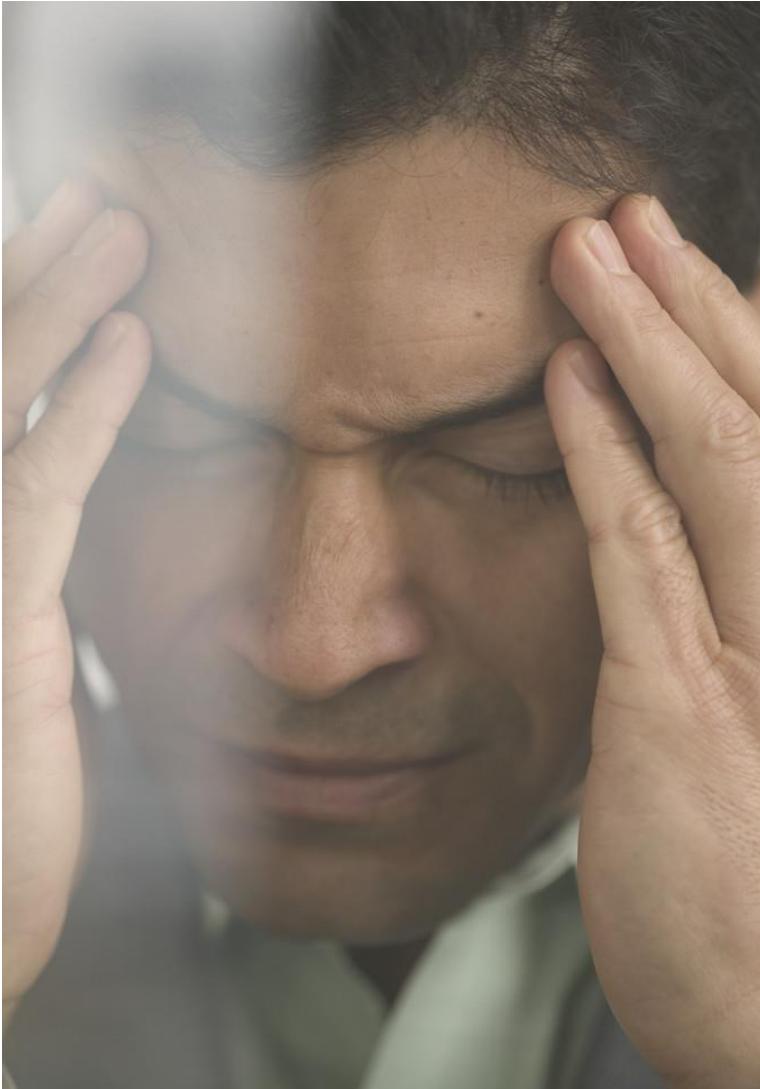
Litsenziya

Boj to'lovleri

Subsidiya va
sanksiya

Boshqaruvning sotsial ruhiy usuli.

Boshqaruvning sotsial ruhiy usuli.

Bu usulning asosiy maqsadi jamoalarda sog'lom ishtimoiy ruxiy muxitni yaratishdir. Usul ishtimoiy manaviy vaziyatga tasir etish yo'li bilan kishilarning fel atvori ruxiyatini xisobga olib ularning ishtimoiy talablarini qondirish orqali boshqarishni bildiradi.

Boshqarish sotsiologiyasi

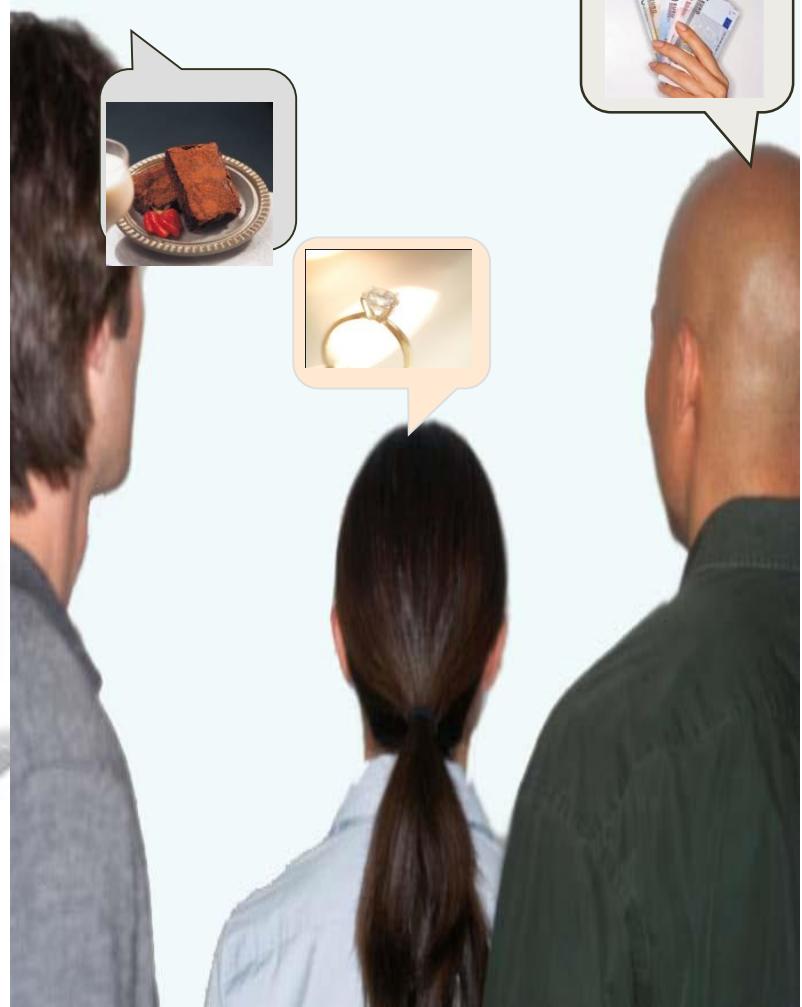
Insonningishlab chiqarish omillari bilan o'zaro aloqasi jamoaning sotsial rivojlanishi rejalashtirish mehnat jamoasini tarkib toptirish xodimlarning tashabbusi va ijodiy faolligini oshirish kabi muxim muammolarni ko'rib chiqadi.

Boshqarish psixologiyasi

Kishilarning boshqarish faoliyatları Xususiyatlari va natijalarni aniqlashga xizmat qiladigan xodisalarni o'rGANADI U kadrlarni tanlashda ularni joy joyiga qo'yishda topshiriqlarni funksiyalarini taqsimlashda xodimlarni rag'batlantirishda intizomni mustaxkamlashdava boshqalarda qo'llaniladi.

Boshqaruvning sotsial ruhiy usuli.

Boshqarishning sotsial ruxiy usuli quydagи muammolarni hal qilishga qaratilgan.

Kishilarning sotsial ruxiy xususiyatlari qobiliyatlarini bilgan holda jamoani rivojlantirish ishlab chiqarishni samaradorligini oshirish

Kishilarning madaniy satsial maishiy ehtiylarini qondirish u joy klublar sport inshootlarini va boshqalarni qurishgasharoit yaratish

Sotsial yurish turish meyorlarini o'rnatish va rivojlantirishga yaxshi namunali ananlarni qo'llab quvvatlash.

Mexnat jamoalarida talabchanlik o'zaro yordam intizomni buzuvchilarga murosasizlikdan iborat sog'lom sotsial psixologik muxitni yaratish

Sotsial rivojlanishni kishilarning intilishini tashabbusini rag'batlantirish umuman ta'lim darajasini oshirish mexnatga ijodiy munosabatini taminlash

Odamlarni o'z mexnatidan tanlagan mutaxasisligi va kasbdan qoniqishi uchun ishlab chiqarish samaradorligini va ish sifatini oshirish uchun shart sharoitlar ni yaratish

Sotsiologik tadqiqotlarni uyushtirish usullari.

**Shaxsiy xarakterdagi
Xujjatlardan foydalanish
usuli**

Anketali usul

**Intervyu olish
usuli**

Sotsial eksperiment
o'tkazish usuli

Xujjatli usul

Ilmiy konfirensiyalar
o'tkazish usuli

Kuzatish usuli

**Etiboringiz
uchun rahmat!**

LOGO